

KYSTVERKET

FISKERIDIREKTORATET
v/ Arealseksjonen
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

Deres ref	Vår ref	Arkiv nr	Saksbehandler	Dato
	2022/4846-13		Benedikte Farstad Nashoug	24.09.2024

Behov for avklaringer fra Fiskeridirektoratet - Innseiling Vardø - Vardø kommune - Finnmark fylke

Kystverket ønsker å informere Fiskeridirektoratet om kommende tiltak i Vardø, samtidig er det ønskelig at Fiskeridirektoratet kan uttale seg om tiltakene og deres påvirkning på det marine miljø. I forbindelse med innsendelse av søknad om tillatelse til mudring, dumping og utfylling i sjø til Statsforvalteren er Fiskeridirektoratet høringspartner, men en tidligere involvering er nyttig for å gjøre gode vurderinger og tilstrekkelig planlegging.

Om tiltaket

Kystverket planlegger tiltak med hensikt å forbedre innseiling og rolighet i den værutsatte havnen i Vardø. Tiltakene består av etablering av en ytre molo og en utdyping i innseilingen.

Tiltakene innebærer utfylling av inntil 950 000 m³ stein for etablering av molo som beslaglegger et areal på 52 000 m². Videre skal om lag 50 000 m³ rene masser utdypes og nyttiggjøres i molotrase.

Tiltenkt oppstart av tiltakene er tidligst sommeren 2025. Tiltakene går tilnærmet parallelt da massene fra utdypingen skal inngå i etableringen av molo. Utdypingen er i all hovedsak fjerning av gravbare masser, inntil 10 % av massene er faste masser som må sprenges vekk. Utdypingstiltaket er estimert til å ta 2-4 måneder. Moloetablering vil starte samtidig og innebære trinnvis utlegging av utfyllingsmasser og venteperioder (stabilisering). Påvirkning på det marine økosystemet og sjøfugl vil derfor ikke være kontinuerlig. Det legges også opp til arbeidsstans nattetid og helg.

Undersøkelser

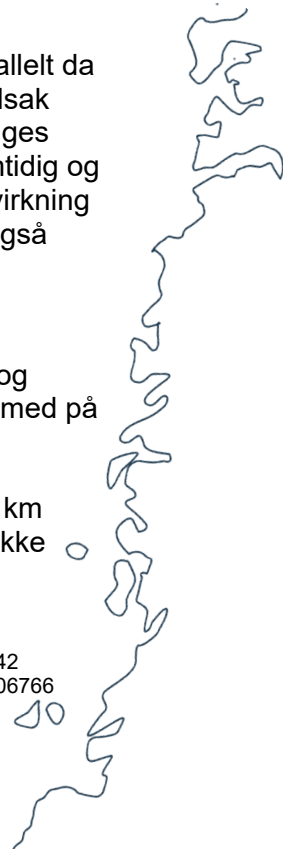
Ifølge Yggdrasil er det registrert gyteområder for rognkjeks ved østsiden av Skagen og Vardøya. Det er ROV-påvist tareskog langs land inn mot eksisterende molo som er med på å bekrefte antagelser om at gyteområdet strekker seg helt inn hit.

Nordvest for tiltaksområdene er det registrert gyteområde for tobis og sild, om lag 4 km unna i nordvest. Over 4 km unna i øst er det registrert gyteområder for torsk. Det er ikke

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

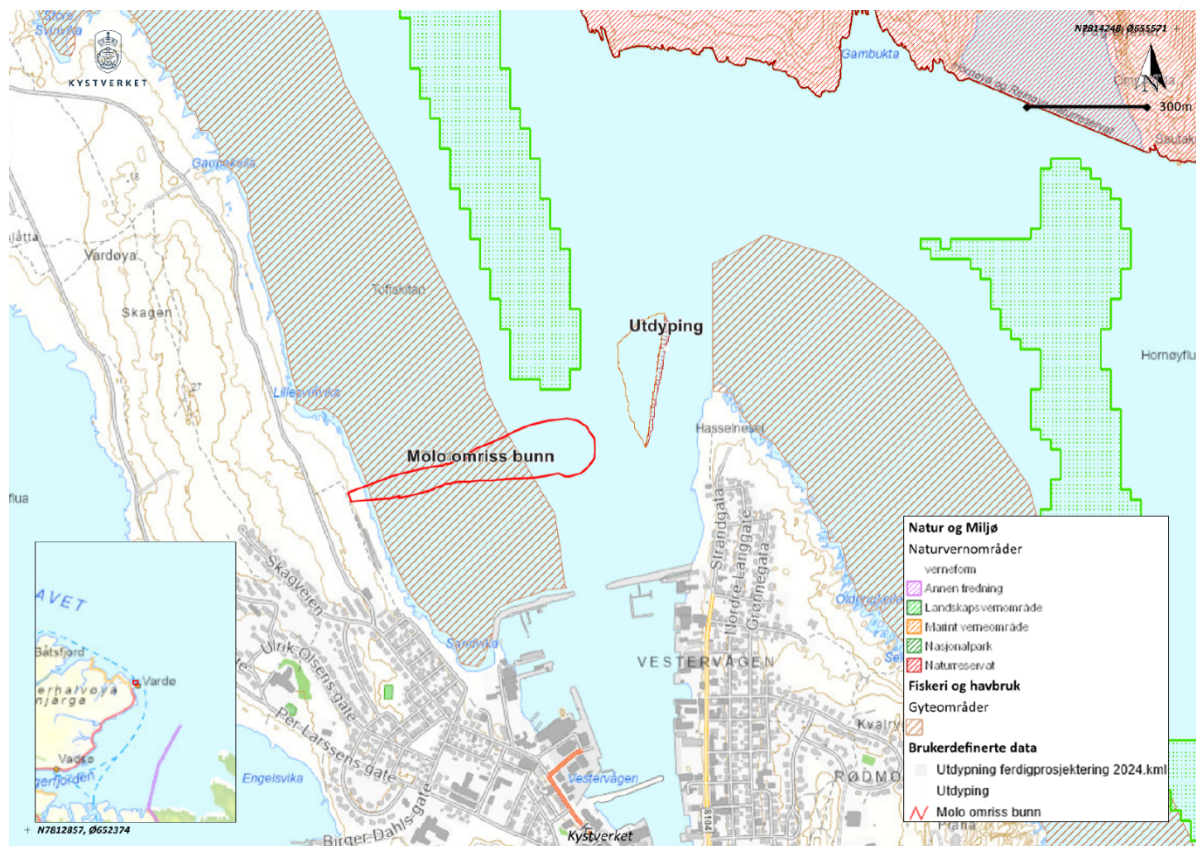
Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766

forventet at andre gyteområder enn området for rognkjeks nord for tiltak kan påvirkes. Det er videre registrert fiskeplasser for både passive og aktive redskaper på torsk og hyse. Det fiskes også etter kongekrabbe i området.

I forbindelse med tiltaket er det utført strømmålinger, geotekniske undersøkelser, miljøundersøkelser og naturmangfoldundersøkelser. Undersøkelser med ROV påviste ingen viktige naturtyper eller rødlistede marine arter i tiltaksområdene. Det ble observert tareskog langs land som strekker seg nordover mot Skagenodden samt inn mot indre molo. Det er registret og påvist skjellsand nord for planlagt molotrase og nord (nordvest) for utdypingstiltak. Strømmåling viste relativ lav strøm i området, med gjennomsnittstrøm på 11 cm/s. Strømmen har hovedretning i sør-sørvestlig. Miljøundersøkelser viste lettere til moderat forurensning i sedimentene, både i og utenfor tiltaksområdene. Forurensningen omfatter i all hovedsak PAH. Massene som skal utdypes er rene og inneholder svært lite finstoff.

Regulering av molo omfatter én generell konsekvensutredning og én med særskilt fokus på sjøfugl. Planbestemmelser i detaljregulering beskriver at «anleggsarbeid i sjø i størst grad må unngå perioden april – juni» på grunn av rognkjeksens gyteperiode.

Figur 1 Oversikt over molo- og utdypingstiltak. Gyteområder for rognkjeks i brun skravur (Kystinfo.no).

Vurderinger

De planlagte tiltakene vil være svært avhengig av gode værforhold og av en så forutsigbar anleggsperiode som mulig for å kunne redusere total anleggstid og redusere tid for påvirkning på marint liv og sjøfuglenes næringsgrunnlag. Kystverket mener at det er *hekkesuksessen til sjøfugl* i influensområdet som er det mest avgjørende miljøfokus i disse tiltakene. Sjøfugl er svært sårbar for påvirkning over flere år da dette kan redusere

hekkesuksess. Det foreslås og begrunnes nedenfor at det ikke vil være behov for å unngå anleggsarbeid i gyteperiode for rognkjeks. Det er ikke forventet negativ påvirkning på forekomster av skjellsand.

Arbeid i gyteperiode for rognkjeks

Det er identifisert at truslene for rognkjeks vil være både arealbeslag (tareskog i molofot og innenfor nyetablert molo vil fjernes /eller i beste fall forringes) og partikkelspredning ved utfylling.

Kystverket planlegger at anleggsperiode *første år* vil ha oppstart *etter* gyteperiode for rognkjeks. Oppstartsperiode vil være den perioden med mest påvirkning på det marine naturmangfoldet. Innledende vil molotrase fylles ut med stein og beslaglegge tareskog og skjule- og gyteplasser ved molofot. Ved å kunne jobbe i gyteperiode for rognkjeks *andre år* vil tiltakene kunne ferdigstilles på kortere tid (over færre år). Det er forventet at hele molofoten vil være utlagt innen gyteperioden andre år, og at området sør for molo vil være uattraktivt som gyteområde for rognkjeks. Da det på dette tidspunktet bare fylles harde masser på harde masser, vil partikkelspredningen være redusert og det forventes begrensede mengder partikkelspredning og nedslamming.

Gyteområdet på østsiden av Vardøya vurderes å ikke påvirkes av tiltakene. Den begrensede sprengningen ved utdypingsområdet skal ikke utføres i hekkeperiode for sjøfugl og dette er også gunstig for rognkjeksens gyteperiode.

Partikkelspredningen vil også være størst i starten av utfylling. Det er imidlertid forventet en begrenset partikkelspredning fra utfyllingsmasser. Tiltaksområde er en liten del av registret gyteområde og vil således påvirke et begrenset område.

Med hensyn til gjeldende planbestemmelser vurderes det at Kystverket unngår anleggsarbeid i sjø i gyteperiode for rognkjeks det første året. Dette tiltaket gjør at rognkjeksens andre året med anleggsarbeid trolig vil gyte lengre nord i gyteområdet og dermed unngår å benytte anleggsområdet til gyting.

Det er derfor vurdert at det ikke vil være hensiktsmessig med anleggsstopp i gyteperiode for rognkjeks og at fordelene ved en kortere anleggsperiode veier tyngre.

Vurdering av behov for tildekking

Miljøprøver i tiltaksområdet for molo påviste lettere til moderate mengder forurensning av PAH-forbindelser. Det er derfor gjort en vurdering om tildekkingslag i forkant av tiltaket for å tildekke forurensningen. Det ble derimot konkludert med å være uforholdsmessig dyrt ift. de positive effekter som kan forventes. Massene i tiltaksområdet er ikke betydelig forurenset, og det er høyere forurensning i influensområdene rundt. Tildekking på dybder opptil 35 m vil skape mye oppvirvling i seg selv, også ved bruk av nedføringsrør, og innebærer tilføring av ikke-stedegne masser og ekstra massehåndtering. Det vil også medføre forlengelse av arbeidsperiode som vil kunne gi økt belastning på det marine økosystemet.

Kystverket vil imidlertid legge de rene massene fra utdypingen i bunn av molotrase. Dette vil fungere som en tildekking i den ytterste delen av molotrase som har en begrenset forurensningsgrad av PAH. Massene er i tillegg stedegne, har svært lite finstoff og er en nyttiggjøring av massene ved å begrense behovet for sprengstein fra land.

Vurdering av partikkelsperre

Partikkelspredning fra tiltakene er forventet å være begrenset og det er derfor i utgangspunktet vurdert at det ikke vil være behov for bruk av partikkelsperre under tiltakene.

Det er likevel gjort vurderinger av både boblegardin og siltgardin i forbindelse med tiltaket for å redusere partikkelspredning. Boblegardin ville vært foretrukket da effekten til siltgardin avtar raskt etter utlegging på grunn av tetting og blir i stor grad påvirket av tidevannet. Begge metoder for partikkelsperre ble derimot konkludert å ikke være praktisk gjennomførbart for etablering av molo i arktiske strøk. Det er hovedsakelig værforhold og dybden som er årsaken til dette. Bruk av begge typer partikkelsperre på slike dybder (opptil 35 m) er svært ugunstig og krevende. Området er også utsatt for mye bølgepåvirkning som vil vanskeliggjøre utlegging og opprettholdelse av begge typer partikkelsperre og sannsynligvis minimere effekten.

Kystverket mener det ikke vil være nødvendig å benytte turbiditetsmålere på grunn av lite finstoff i både sjøbunn, sedimenter som skal utdypes og legges ned i molotrase eller i sprengstein til molobygging. Det kan imidlertid være aktuelt å benytte turbiditetsmålere for å kunne få jobbe i gyteperiode for rognkjeks og lage et overvåkingsplan med vurdering av grenseverdier og forslag til avbøtende tiltak.

Avklaringer

Kystverket ønsker at Fiskeridirektoratet skal komme med innspill og kommentarer til Kystverkets vurderinger. Kystverket er innforstått med at Fiskeridirektoratet ikke vurderer andre faktorer en påvirkning på marine ressurser generelt og fiskeri spesielt. Det er imidlertid andre vesentlige faktorer som samfunnsøkonomisk nytteverdi, gjennomføring med tanke på vær og tekniske utfordringer som spiller viktige roller i Kystverkets vurderinger for tiltaksplanlegging og -gjennomføring.

Kystverket ønsker å sende inn søknad om tillatelse til mudring, dumping og utfylling i sjø til Statsforvalter i Troms og Finnmark i løpet av få uker. Det er derfor ønskelig at Fiskeridirektoratet kommer med en snarlig uttalelse slik at denne kan legges ved søknad.

Med hilsen

Ruben Rostad
fungerende avdelingsleder

Benedikte Farstad Nashoug
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Norconsult

Att: Siri Bø Timestad

Resultater av marinarkeologisk befaring: varsel om oppstart av reguleringsplanarbeid for ny ytre molo i Vardø havn

Ovennevnte befaring ble gjennomført av Norges arktiske universitetsmuseum (UM), tidligere Tromsø Museum – Universitetsmuseet i perioden 21-23.07.2020. Registreringsarbeidet dekte både tiltaksområdet til bygging av ny ytre molo og andre planlagte tiltak i sjø innenfor områderegeringsplanområdet nevnt i utkast til Vardø Havneplan 2020-2030 samt skisseprosjekt for ny ytre molo utarbeidet av Norconsult AS på vegne av Vardø Havn KF.

Undersøkelsen påviste ikke automatisk fredete eller vernet kulturminner innenfor sjøarealet som ble befart. Det ble kun registrert moderne søppel knyttet aktivitet langs kaiene og dumping fra land i havnebassenget. Det ble gravd flere prøvestikk i fjæra ved Valen og bryggene til Pomormuseet, antatt til å være fokus for det eldste aktivitet og bosetting i planområdet, uten å avdekke funn av eldre dato. På grunnlag av resultatene har vi ingen merknader til planforslaget eller tiltak i sjø beskrevet i skisseprosjekt for ny ytre molo i planområdet.

Dersom en likevel i forbindelse med tiltak skulle komme over funn av kulturhistorisk betydning, må arbeidet stanses og UM straks varsles i henholdt til kulturminneloven §8, andre ledd.

Befaringsrapporten er under forberedelse, og kostnaden for undersøkelsen vil bli utarbeidet av UM når endelig regnskapsoversikt foreligger.

Vennlig hilsen

Stephen Wickler
forsker

–

stephen.wickler@uit.no
77 64 50 81

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Kopi: Plan- og kulturavdelinga, Troms og Finnmark fylkeskommune
TNPK, Vardø kommune v/ Alonza Garbett

Kystverket

Att: Louise Viketun Skjøndal

Marinarkeologisk vurdering: Vardø fiskerihavn - ny ytre molo og utdyping

Vi viser til epost utveksling med Kystverkets saksbehandler Louise Viketun Skjøndal angående utvidelse av tiltak tilknyttet ny ytre molo i Vardø havn. Tiltaket har blitt utvidet med en utdyping mellom planlagt molo og vest av Hasselneset for en bredere innseilingsled. Kystverket har utført undersøkelser av marine naturverdier med ROV og dropkamera av havbunnen i det aktuelle området. Det ble avtalt oversendelse av ROV og dropkamera opptak fra utdypningsområde som marinarkeologisk vurderingsgrunnlag.

UM har vurdert tiltaket med en gjennomgang av følgende ROV og dropkamera opptak oversendt fra Kystverket 22.august i en rekkefølge fra nord til sør.

- 1) Transekt 5 (T5): flat sjøbunn med varierende tetthet av småstein og områder med fastfjell og store stein.
- 2) Transekt 6 (T6): flat sjøbunn med lys sand blandet med silt i starten og over til ren sand som går over til tett samling av småstein og spredt store stein og en del fastfjell. Tett samling av store stein mot slutten. En lastebil dekk dokumentert.
- 3) Dropkamera (D5): flat sjøbunn med lys sand blandet med silt og noen få spredt mellomstor stein over til en tett samling av småstein.

Det ble ikke registrert verneverdig eller fredete marine kulturminner eller andre funn av kulturhistorisk interesse på videoene. Sannsynligheten for konflikt med eventuelle kulturminner under vann vurderes som liten og vi har ingen merknader til søknaden.

Vi minner tiltakshaver om at dersom en i forbindelse med tiltaket skulle komme over automatisk vernete kulturminner eller funn av kulturhistorisk betydning, skal arbeid stanses og UM varsles jfr. kulturminneloven § 8, 2. ledd.

Vennlig hilsen

Stephen Wickler
forsker

—

stephen.wickler@uit.no

77 64 50 81

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Kopi: Seksjon for kulturarv, Finnmark fylkeskommune